

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/60/2023
Identifikačné číslo spisu:	3821203731
Dátum vydania rozhodnutia:	30.04.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:3821203731.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Valentovej a členov senátu JUDr. Petra Brňáka a JUDr. Andrey Dudášovej v spore žalobcu M. C., N. XXXX, zastúpeného advokátom Mgr. Martinom Hurtišom, Prievidza, Ul. Matice slovenskej 17, proti žalovanej L. C., D. - N., V. B. D. XXX/XX, zastúpenej advokátom Mgr. Vladimírom Ľuptákom, Prievidza, M. Mišika 2752/4A, o uloženie povinnosti uzatvoriť dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 8C/32/2021, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 14. decembra 2022 sp. zn. 19Co/87/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prievidza (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 25. augusta 2022 č. k. 8C/32/2021-86 žalobu zamietol (výrok I.) a žalovanej voči žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.).

1.1. Súd prvej inštancie rozhodnutie zdôvodnil tým, že mu bola predložená Zmluva o budúcej dohode o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej aj ako „BSM“) a vyporiadaní iných vzťahov medzi manželmi zo dňa 19. 03. 2020 s podpismi žalobcu a žalovanej. Rozsudkom sp. zn. 7C/10/2020, právoplatným dňa 05. 06. 2020, došlo k zániku BSM. Konštatoval, že zmluvu o budúcej dohode o vyporiadaní BSM uzatvorenú počas trvania manželstva a pred zánikom BSM ako zmluvu upravujúcu majetkové vzťahy medzi manželmi nemožno podriaďovať pod žiadnu z dohôd obsiahnutých v § 143a Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“). Keďže výpočet týchto dohôd je taxatívny, žiadna iná dohoda medzi manželmi týkajúca sa majetku patriaceho do BSM nie je prípustná. Zmluvu o budúcej dohode o vyporiadaní BSM považoval za právny úkon, ktorý svojím obsahom a účelom odporuje ustanoveniu § 143a Občianskeho zákonníka a navyše sa prieči dobrým mravom. Mal za to, že rozsah BSM je známy stranám až momentom zániku BSM a dobrým mravom odporuje vynucovanie budúcej dohody uzavretej v priebehu trvania manželstva. Dohodu o vyporiadaní BSM tak možno platne uzatvoriť až po zániku BSM. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že takéto dohody ako rozporné so zákonom je

potrebné neakceptovať aj v prípade, ak by takéto dohody boli uzatvárané s odkladacou podmienkou nadobudnutia účinnosti až po zániku BSM. Tým sa má predchádzať obchádzaniu zákona či eventuálnemu vynucovaniu súhlasu od druhého manžela s rozvodom manželstva. Prvoinštančný súd navyše považoval žalobcom uvedený petit za nevykonateľný. Pokiaľ by súd takejto žalobe vyhovel, nedošlo by reálne k uzatvoreniu dohody, a teda nevzniklo by rozhodnutie, na základe ktorého by mohli byť vykonané zápisy zmeny vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v katastri, ani k reálnemu rozdeleniu hnutelých vecí, práv a povinností. Takýmto rozhodnutím by došlo iba k formálnemu uloženiu povinnosti žalovanej, pričom by takéto súdne rozhodnutie bolo nevykonateľné a nemohlo by slúžiť ako exekučný titul, na podklade ktorého je možné viesť exekúciu.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 14. decembra 2022 sp. zn. 19Co/87/2022 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (výrok I.) a žalovanej proti žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu (výrok II.).

2.1. Pokiaľ išlo o procesný postup súdu prvej inštancie, zo súdneho spisu bolo podľa odvolacieho súdu zrejmé, že súd prvej inštancie výzvou z 25. 11. 2021 v zmysle § 138 CSP vyzval žalobcu na späťvzatie žaloby, keďže ju považoval za zjavne nedôvodnú. V tejto výzve tiež uviedol, že Zmluvu o budúcej zmluve zo dňa 19. 03. 2020 predloženú žalobcom, považuje za absolútne neplatný právny úkon pre rozpor so zákonom. Svoje predbežné právne posúdenie teda súd prvej inštancie uviedol už v písomnej výzve na späťvzatie žaloby. Ako vyplýva z odvolania, súd svoj predbežný názor uviedol opätovne bezprostredne pred otvorením pojednávania dňa 25. 08. 2022 (v rámci pokusu o zmierne riešenie sporu). Pokus o zmier pred otvorením pojednávania síce nie je formálne predbežným prejednaním sporu, avšak jeho účel je v zásade rovnaký - pokúsiť sa ukončiť spor bez pojednávania po tom, čo súd uvedie svoj názor na vec. Žalobca teda poznal právne posúdenie veci súdom, preto skutočnosť, že súd neuviedol formálne právne posúdenie opätovne po otvorení pojednávania, nemožno považovať vo vzťahu k žalobcovi za nesprávny procesný postup.

2.2. Skutočnosť, že súd prvej inštancie na pojednávaní výslovne neuviedol, ktoré skutkové tvrdenia považuje za sporné a ktoré za nesporné, nepredstavuje taký vážny nesprávny procesný postup, že by ním došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pokiaľ skutkové posúdenie veci jednoznačne vyplynulo z dovtedajších písomných či ústnych vyjadrení súdu. V tomto prípade bolo žalobcovi z výzvy na späťvzatie žaloby aj z pokusu o zmier pred otvorením pojednávania zrejmé, že súd považuje žalobcom predloženú Zmluvu o budúcej dohode o vyporiadaní BSM za neplatnú, a teda nie je potrebné ďalej zisťovať skutkový stav a vykonávať dokazovanie k skutkovým tvrdeniam strán. V prípade preukázania nepravosti podpisu žalovanej by síce nešlo o neplatnú, ale skôr o neexistujúcu zmluvu, avšak dôsledky vo vzťahu k predmetu tohto konania by boli rovnaké - zamietnutie žaloby, preto rozsudok súdu prvej inštancie nemožno považovať vo vzťahu k žalobcovi za prekvapivý. To isté platí aj o žalobcom namietanom neoboznámení strán sporu s listinami a pripojeným spisom. Jediným podkladom pre rozhodnutie súdu bola v tomto prípade samotná Zmluva o budúcej dohode o vyporiadaní BSM, ktorá bola obom stranám známa, preto ju nebolo potrebné oboznamovať. Napokon, ak žalobca nebol spokojný s vykonaným dokazovaním (ak mal za to, že súd prvej inštancie mal vykonať ďalšie ním navrhované dôkazy), mal možnosť to uviesť v odvolaní ako odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP a túto možnosť aj využil, keď v odvolaní namietal nevykonanie výsluchu žalobcu a žalovanej. Nevykonanie navrhnutých dôkazov však, keďže je samostatným odvolacím dôvodom, nepredstavuje vadu zmätočnosti ani nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP.

2.3. Pokiaľ išlo o právne posúdenie veci, bolo možné dať za pravdu žalobcovi v tom, že názor o nemožnosti čiastočného vyporiadania BSM dohodou bývalých manželov, sa považuje za prekonaný, a to nielen v českej judikatúre, ale aj na Slovensku. Čiastočné vyporiadanie BSM dohodou sa v súčasnej súdnej praxi väčšinou pripúšťa, pričom tú časť majetku v BSM, ktorá nebola dohodou vyporiadaná, je možné vyporiadať neskoršou dohodou, alebo ak nebude ďalšia dohoda uzavretá v zákonnej trojročnej lehote ani nebude v tejto lehote podaná žaloba o vyporiadenie BSM, nastúpi fikcia vyporiadania podľa § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Pripustenie čiastočného vyporiadania BSM dohodou však neznamená, že je prípustná aj zmluva o budúcej dohode o (čiastočnom) vyporiadaní BSM.

2.4. Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, že uzavretie dohody/zmluvy o budúcej dohode o vyporiadaní BSM v čase, keď BSM nezaniklo ani nebolo zákonným spôsobom zrušené, je v rozpore so zákonom a aj s dobrými mravmi. Bolo potrebné dať za pravdu žalobcovi v tom,

že jeden právny úkon nemôže byť v rozpore s niektorým ustanovením zákona a súčasne toto ustanovenie obchádzať. Obchádzanie zákona totiž v zásade predpokladá, že úkon je formálne v súlade s tým-ktorým zákonným ustanovením (neodporuje výslovnému zneniu tohto ustanovenia), avšak nie je v súlade s jeho podstatou, teda svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby zákon dodržaný nebol. Právny úkon teda nemôže byť v rozpore a súčasne obchádzať to isté zákonné ustanovenie, môže však byť v rozpore s jedným zákonným ustanovením a súčasne obchádzať iné zákonné ustanovenie.

2.5. Odvolací súd dospel k záveru, že dohoda/zmluva o budúcej dohode o vyporiadaní BSM uzavretá ešte počas existencie BSM je v priamom rozpore s ustanovením § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa vyporiadanie vykonáva až po zániku BSM („ak zanikne...“). Je zrejmé, že k zániku BSM môže dôjsť za zákonom stanovených podmienok aj počas trvania manželstva (tak ako tomu bolo aj v prípade žalobcu a žalovanej), avšak nie je možné vyporiadať také BSM, ktoré ešte nezaniklo. Dohoda o budúcom vyporiadaní, uzavretá ešte počas existencie BSM, je teda v rozpore s ustanovením § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka, avšak súčasne predstavuje obchádzanie zákonom ustanovených modifikácií BSM podľa § 143a ods. 1, ods. 2, § 146 ods. 2, § 148 ods. 1, ods. 2, § 148a ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že výpočet možných modifikácií BSM v § 143a Občianskeho zákonníka je taxatívny (tzv. numerus clausus), rovnako ako výpočet dôvodov zániku BSM, ide o kogentné právne normy (t. j. také, od ktorých nie je možné sa odchýliť ani dohodou strán), v dôsledku čoho nie je prípustná žiadna iná dohoda medzi manželmi týkajúca sa majetku patriaceho do BSM.

2.6. Odvolací súd zároveň nesúhlasil so žalobcom, že by právny úkon nemohol byť súčasne v rozpore so zákonom resp. obchádzať zákon, a súčasne byť v rozpore s dobrými mravmi. Je samozrejme potrebné rozlišovať medzi zákonom ako právnou (a teda štátom aprobovanou a vynucovanou) normou a dobrými mravmi ako súhrnom spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré nie sú priamo súčasťou zákona, avšak zákon na ne odkazuje, a tak im dáva povahu osobitného korektívu konania fyzických a právnických osôb. Tieto dva inštitúty (zákon a dobré mravy) sa však navzájom nevyklučujú, práve naopak, v ideálnom prípade by mali byť v zhode. Je pravdou, že ak je nejaký právny úkon v rozpore so zákonom alebo zákon obchádza, nie je už potrebné aplikovať inštitút dobrých mravov, keďže takýto právny úkon je neplatný práve z dôvodu rozporu so zákonom alebo obchádzania zákona. To však neznamená, že súd nemôže poukázať na to, že nejaké konanie nielen obchádza zákon, ale súčasne je v rozpore s dobrými mravmi, a teda je aj spoločensky neprijateľné. Uzavretie dohody o budúcej dohode o vyporiadaní BSM ešte počas existencie BSM je možné považovať aj za rozporné s dobrými mravmi, keďže takáto dohoda umožňuje podmieňovanie súhlasu s dohodou o modifikácii BSM alebo so zrušením BSM (resp. podmieňovanie návrhu na zrušenie BSM) súhlasom druhej strany s konkrétnym spôsobom budúceho vyporiadania BSM. Takéto (hoci len potenciálne) vynucovanie súhlasu nie je v súlade s dobrými mravmi. Je však potrebné dodať, že toto kritérium je len podporné, podstatný je však rozpor predmetnej dohody o budúcej dohode o vyporiadaní BSM so zákonom. Pre rozpor so zákonom je táto dohoda neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzoval z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) a písm. b) CSP. Dovolateľ žiadal, aby dovolací súd napadnutý rozsudok v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3.1. Porušenie práva na spravodlivý proces namietal v súvislosti s prekvapivosťou napadnutého rozhodnutia, keďže mal za to, že odvolací súd na vec aplikoval nové ustanovenia právnych predpisov, ktoré pri rozhodovaní súdu prvej inštancie použité neboli (§ 146 ods. 2 a § 148a ods. 2 Občianskeho zákonníka). Za vadu zmätočnosti považoval aj to, že súd prvej inštancie neuviedol, ktoré skutkové tvrdenia považuje za sporné a ktoré za nesporné a nevyjadril sa k dôkazom a zároveň považoval za neakceptovateľný názor odvolacieho súdu, že výzvami vykonanými pred prvým pojednávaním sa mali zhojiť všetky vytknuté vady, že nebolo potrebné oboznamovať dôkazy, pretože sa rozhodovalo len na základe zmluvy. Dovolateľ sa zároveň nestotožnil s úvahou odvolacieho súdu, že ak bol s týmto postupom nespokojný, mal to možnosť vytknúť v odvolaní, čo žalobca aj využil, ale podľa odvolacieho súdu nešlo o vadu zmätočnosti, ani nesprávny procesný postup. Podľa žalobcu použitie postupu podľa § 138 CSP nezbavuje povinnosť súdu dodržať postup podľa § 181 CSP. Opomenutie splniť si tieto povinnosti nebolo zhojené žiadnym spôsobom ani v konaní na súde prvej inštancie, ani na odvolacom

súdu. Odvolací súd nenapravil chybu súdu prvej inštancie a nevykonával žiadne dokazovanie. Za nesprávny procesný postup považoval aj nevykonanie dôkazov, neoboznámenie strán sporu s listinami v spise a s pripojeným spisom (sp. zn. 7C/10/2020). Za nepochopiteľný považoval záver odvolacieho súdu o tom, že pre zamietavé rozhodnutie v zásade nebolo potrebné ani dokazovanie samotnou zmluvou, keďže právne posúdenie tejto zmluvy ako neplatnej bolo možné už na základe tvrdenia žalobcu o existencii a obsahu takejto zmluvy. Týmto vyjadrením odvolací súd zneagoval celé dokazovanie, ktoré vykonával súd prvej inštancie a poprel účel dokazovania v CSP. Dovolateľ sa zároveň nestotožnil ani s právnym názorom odvolacieho súdu, že uzavretie zmluvy o budúcej dohode o vyporiadaní BSM, v čase keď BSM nezaniklo, je nielen v rozpore so zákonom, ale aj s dobrými mravmi. Podľa neho právny úkon môže byť buď v rozpore s dobrými mravmi, alebo so zákonom, nie naraz. Dobré mravy sú nepísané pravidlá, zákon je pravidlom písaným. Ak sa teda určité pravidlo stane zákonom písaným, nejde už o dobré mravy. Odvolací súd zároveň nevysvetlil nezrozumiteľnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie vo vzťahu k odkladacej podmienke v zmluve. Porušenie práva na spravodlivý proces dovolateľ videl aj pri nezohľadnení jeho argumentácie ohľadom vynucovania dohody počas trvania manželstva. Nevidel dôvod na to, aby zmluva o budúcej dohode o vyporiadaní BSM mala byť považovaná za vynútenú uzatvorenú, len preto, že bola uzatvorená počas trvania BSM, pričom neexistovalo žiadne zákonné ustanovenie, ktoré by považovalo akúkoľvek takúto dohodu za vynútenú. Dovolateľ sa zároveň nestotožnil s názorom odvolacieho súdu, že § 146 ods. 2, § 148 ods. 1 a 2, § 148a ods. 2 Občianskeho zákonníka vôbec neupravuje uzatváranie akýchkoľvek dohôd medzi manželmi, ale riešia obmedzenie užívacieho práva a zánik BSM, kde žalobca nevidel žiadnu súvislosť so zmluvou o budúcej zmluve. Tieto závery odvolacieho súdu považoval za nepreskúmateľné, keďže neobjasnil, v čom má spočívať rozpor zmluvy o budúcej dohode s týmito ustanoveniami. Dovolateľ vytýkal odvolaciemu súdu aj nezrozumiteľnosť ohľadom úvah o pravosti podpisu na zmluve, keďže na pravosť podpisu nebolo vykonané žiadne dokazovanie. Porušenie práva na spravodlivý proces namietal aj v tom, že súdy nižšej inštancie platne uzatvorenú zmluvu zodpovedajúcu vôli strán vyložili ako neplatnú a v zákone cielene hľadali ustanovenia, ktoré im umožnili uvedenú zmluvu posudzovať ako neplatnú. Zároveň odvolací súd nezohľadnil argumentáciu žalobcu ohľadom možnosti čiastočného vyporiadania BSM s poukazom na ustálenú rozhodovaciu prax. Odvolací súd síce akceptoval možnosť čiastočného vyporiadania BSM, ale tento záver neaplikoval na tento spor a nevyvodil z toho pozitívne dôsledky pre možnosť uzatvorenia zmluvy o budúcej dohode o vyporiadaní BSM.

3.2. Nesprávne právne posúdenie v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľ videl pri riešení otázky „Či je možné zmluvu o budúcej zmluve uzavrieť aj v oblasti právnej úpravy bezpodielového spoluvlastníctva manželov, či už na modifikáciu BSM, alebo na budúce vyporiadanie BSM?“ Podľa dovolateľa odvolací súd vyslovil nesprávny právny názor, že inštitút zmluvy o budúcej zmluve nie je použiteľný na oblasť BSM. Bol toho názoru, že tak ako je zmluva o budúcej zmluve použiteľná pri akomkoľvek inom type zmluvy, alebo pri zmluve nepomenovanej, tak je plne použiteľná aj na uzavretie budúcej dohody o vyporiadaní, teda tak ako ju žalobca so žalovanou uzatvorili. Podľa neho neexistuje žiadne ustanovenie Občianskeho zákonníka, ktoré by vylučovalo uzavrieť zmluvu o budúcej zmluve aj na tento účel, na ktorý ju uzavreli strany sporu (vyporiadanie BSM). Svoje tvrdenia podoprel ustálenou rozhodovacou praxou reprezentovanou rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/42/2007, sp. zn. 2Cdo/274/2004, sp. zn. 4Cdo/146/99, sp. zn. 1Cdo/180/2009, sp. zn. 1ObdoV/23/2007, sp. zn. 1Cdo/109/2004 a nálezom ÚS SR sp. zn. I. ÚS 242/07, v zmysle ktorých zmluvu o budúcej zmluve je možné použiť na budúce zmluvy pomenované. Podstatné je to, aby boli dodržané náležitosti zmluvy o budúcej zmluve podľa § 50a Občianskeho zákonníka a aby takáto zmluva obsahovala aspoň podstatné náležitosti budúcej zmluvy.

3.3. Nesprávne právne posúdenie v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP žalobca videl pri riešení otázky možnosti uzatvorenia zmluvy o budúcej zmluve na účely vyporiadania BSM, alebo jeho modifikácie. Žalobca sa nestotožnil s názorom odvolacieho súdu, že zmluvu o budúcej dohode o vyporiadaní BSM považoval za neplatnú, pretože bola v rozpore s § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zároveň v rozpore s dobrými mravmi a obchádzala zákon (§ 143a ods. 1, 2, § 146 ods. 2, § 148 ods. 1, 2, § 148a ods. 2 Občianskeho zákonníka). Bol toho názoru, že zmluva o budúcej dohode o vyporiadaní BSM bola platná. Rozpor zmluvy s § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka neexistoval, pretože išlo len o predbežnú zmluvu, ktorá nevyporiadavala majetok v BSM pred zánikom BSM. Zároveň nebola ani v rozpore s dobrými mravmi ako pravidlami správania sa, keďže dokazovanie na vynucovanie

dohody nebolo vykonané a zmluva bola uzatvorená na základe slobodnej vôle strán. Žalobcom uzatvorená zmluva neobchádzala ani zákon vo vyššie uvedených ustanoveniach, keďže nešlo o zmluvu o modifikácii BSM, ani neriešila zánik BSM, riešila len povinnosť uzatvoriť dohodu o vyporiadaní BSM po jeho zániku, teda kontraktačnú povinnosť smerujúcu k vyporiadaniu BSM. Neriešené právne otázky, ktoré žiadal dovolacím súdom zodpovedať sú:

A/ „Môžu manželia pre účely vyporiadania BSM po jeho zániku uzavrieť platnú zmluvu o budúcej zmluve o vyporiadaní celého majetku v BSM, alebo jeho časti, v čase keď ešte BSM nezaniklo?"

B/ Je zmluva o budúcej dohode o úplnom vyporiadaní BSM, či čiastočnom vyporiadaní BSM, uzavretá medzi manželmi v rozpore s § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka?"

C/ „Obchádza zmluva o budúcej dohode o úplnom vyporiadaní BSM, či čiastočnom vyporiadaní BSM uzatvorená medzi manželmi ustanovenia § 143 ods. 1, 2, § 146 ods. 2, § 148 ods. 1, 2 a § 148a ods.2 Občianskeho zákonníka?"

D/ „Je zmluva o budúcej dohode o úplnom vyporiadaní BSM či čiastočnom vyporiadaní BSM, uzavretá medzi manželmi v rozpore s dobrými mravmi?"

Keďže odvolací súd považoval zmluvu o budúcej dohode o vyporiadaní BSM aj za dohodu v smere modifikácie BSM, žalobca formuloval aj právne otázky:

E/ „Môžu manželia pre účely modifikácie BSM uzavrieť platnú zmluvu o budúcej zmluve o modifikácii BSM, v čase keď BSM ešte nezaniklo?"

F/ „Je zmluva o budúcej dohode o modifikácii BSM uzavretá medzi manželmi v rozpore s § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka?"

G/ „Obchádza zmluva o budúcej dohode o modifikácii BSM uzavretá medzi manželmi ustanovenia § 143a ods. 1, 2, § 146 ods. 2, § 148 ods. 1, 2 a § 148a ods. 2 Občianskeho zákonníka?"

H/ „Je zmluva o budúcej dohode o modifikácii BSM uzavretá medzi manželmi v rozpore s dobrými mravmi?"

4. Žalovaná sa vo vyjadrení k dovolaniu nestotožnila s dovolacou argumentáciou žalobcu a žiadala, aby dovolací súd zamietol dovolanie žalobcu ako nedôvodné.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné.

6. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (viď napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3Cdo/42/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 8Cdo/99/2017).

7. Dovolanie aj za účinnosti Civilného sporového poriadku treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie ani podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním" a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012, 7Cdo/92/2012).

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už

právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namieste je tu skôr reštriktívny výklad (1Cdo/26/2017, 2Cdo/154/2017, 3Cdo/42/2017, 5Cdo/12/2017, 7Cdo/163/2017, 8Cdo/73/2017). Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

9. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

11. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Citované ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

13. Z dovolania podľa § 420 písm. f) CSP v podstatnom vyplynulo (bod 3.1.), že žalobca namieta (i) porušenie ustanovenia § 382 CSP zo strany odvolacieho súdu, (ii) neuvedenie sporných a nesporných skutkových tvrdení, neuvedenie rozsahu dokazovania, nevyslovenie právneho názoru súdom prvej inštancie, (iii) nevykonanie listinných dôkazov, výsluchu žalovanej a porušenie povinnosti podľa § 182 CSP, (iv) zmätočnosť rozsudkov konajúcich súdov a nereagovanie na argumenty žalobcu a (v) interpretáciu zmluvy o budúcej zmluve ako neplatnej.

14. O tzv. prekvapivé rozhodnutie ide predovšetkým vtedy, ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, za súčasného naplnenia tej okolnosti, že proti týmto iným (odlišným) právnym záverom odvolacieho súdu, nemá strana konania možnosť vyjadrovať sa, právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvej inštancie, nejavili ako významné (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 21. marca 2018, sp. zn. 7Cdo/1/2018).

14.1. Podľa § 382 CSP ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie

veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

14.2. Citované ustanovenie je odrazom princípu predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, ktorý tvorí súčasť princípu právnej istoty a práva na spravodlivý proces. Jeho účelom je zabrániť vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí odvolacími súdmi, t. j. „prekvapeniu“ účastníkov konania v prípade možného iného právneho posúdenia veci odvolacím súdom bez toho, aby im bolo umožnené vyjadriť sa k použitiu iného ustanovenia všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce (I. ÚS 736/2016). Predvídateľnosť súdnych rozhodnutí sa prejavuje v tom, že odvolací súd v prípade meritórneho rozhodnutia o odvolaní ešte pred vyhlásením rozhodnutia oboznámi sporové strany so svojím v konaní ešte nevysloveným právnym názorom, ktorý je odlišný od právneho názoru uvedeného v rozhodnutí súdu prvej inštancie, a vytvorí stranám priestor, aby mohli k tomuto právnemu názoru zaujať stanovisko.

14.3. Aplikácia ustanovenia § 382 CSP odvolacím súdom však prichádza do úvahy výlučne za splnenia dvoch kumulatívnych podmienok, a to 1/ ak žalobou uplatnený procesný nárok treba posúdiť podľa celkom iného („nového“) právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, alebo síce podľa toho istého právneho predpisu, ale iného jeho ustanovenia (iného paragrafu alebo iného jeho odseku), a 2/ ak toto iné zákonné ustanovenie je rozhodujúce pre meritórne rozhodnutie, t. j. že má byť právnym základom, pod ktorý treba subsumovať skutkový stav zistený súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) alebo po doplnení dokazovania odvolacím súdom (§ 384 CSP). Ak nie je splnená čo i len jedna z vyššie uvedených podmienok, odvolací súd nemá povinnosť postupovať v zmysle § 382 CSP, z čoho potom vyplýva, že jeho rozhodnutie nemožno považovať za prekvapivé a takýto jeho postup nemôže viesť k vade zmätočnosti a založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP (porovnaj 3Obdo/1/2019).

14.4. V danom prípade odvolací súd nebol povinný postupovať podľa § 382 CSP a vyzývať strany na vyjadrenie k možnému použitiu iného ustanovenia právneho predpisu, pretože odvolací súd žalobou uplatnený nárok právne neposúdil podľa takého ustanovenia právneho predpisu, ktoré by pri doterajšom rozhodovaní vo veci nebolo použité a bolo pre rozhodnutie veci rozhodujúce. Odvolací súd prebral súdom prvej inštancie zistený skutkový stav a stotožnil s podstatnými dôvodmi zamietavého rozhodnutia, ako ich uviedol súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku (tam, kde sa odvolací súd nestotožnil s niektorými čiastkovými závermi súdu prvej inštancie, uviedol vlastné závery). S poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd odkázal na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie a na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam žalobcu sa vyjadril osobitne (porovnaj bod 4. rozhodnutia odvolacieho súdu). Súd oboch nižších inštancií na prejednávanú vec aplikovali ustanovenia § 39, § 50a, § 143, § 143a, § 148, 149 ods. 1 až 3 OZ. Dovolateľ namietal, že v merite veci boli odvolacím súdom aplikované aj ďalšie ustanovenia hmotného práva a to § 146 ods. 2 a § 148a ods. 2 OZ, ktoré neboli použité súdom prvej inštancie. Dovolací súd konštatuje, že aplikácia ustanovení hmotného práva mala za následok totožný právny záver spočívajúci v neplatnosti Zmluvy o budúcej dohode o vyporiadaní BSM. Súdom prvej inštancie považoval zmluvu za neplatnú podľa § 39 OZ pre rozpor s § 143a OZ a tiež z dôvodu rozporu s dobrými mravmi a odvolací súd považoval zmluvu za neplatnú podľa § 39 OZ pre rozpor s § 149 ods. 1 OZ a zároveň konštatoval obchádzanie ustanovení § 143a ods. 1 a 2, § 146 ods. 2, § 148 ods. 1 a 2 a § 148a ods. 2 OZ. Pokiaľ odvolací súd aplikoval ďalšie ustanovenia a to § 146 ods. 2 OZ upravujúci rozhodnutie súdu o užívaní spoločných vecí z dôvodu násillia medzi manželmi a § 148a ods. 2 OZ regulujúci návrh na súd na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva v prípade, ak jeden z manželov získal oprávnenie na podnikateľskú činnosť, tieto ustanovenia podľa dovolacieho súdu neboli pre rozhodnutie veci rozhodujúce. Ustanovenia právneho predpisu § 146 ods. 2 a § 148a ods. 2 OZ samé osebe netvorili právny základ posúdenia vo veci na základe skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie. Pokiaľ odvolací súd aplikoval aj ustanovenia § 146 ods. 2 a § 148a ods. 2 OZ tieto spolu s ďalšími aplikovanými ustanoveniami predstavovali dokreslenie riešenia celého spektra situácií na podporu právneho záveru súdu prvej inštancie.

14.5. Rozhodnutie odvolacieho súdu tak nemohlo byť pre dovolateľa prekvapivé, keďže odvolací súd založil svoje rozhodnutie v rozhodujúcom na zhodných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, vychádzajúc pritom zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, keď dovolateľ mal možnosť k nim vyjadriť svoje stanovisko, čo aj učinil prostredníctvom podaného odvolania. Na postup odvolacieho súdu v zmysle § 382 CSP, ktorého zmyslom je predchádzať tzv. prekvapivým rozhodnutiam súdov, tak

nebol v danom prípade žiaden dôvod.

15. Dovolateľ ďalej namietal absenciu určenia sporných a nesporných skutočností a predbežného právneho posúdenia veci podľa § 181 ods. 2 CSP a reakciu odvolacieho súdu na namietané vady.

15.1. Podľa § 181 ods. 2 CSP po úkonoch podľa odseku 1 súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná a uvedie tiež svoje predbežné právne posúdenie veci, čo neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu. 15.2. Dovolací súd k predmetnej dovolacej námietke vychádzajúc zo svojej rozhodovacej praxe, ako aj rozhodnutí ústavného súdu, uvádza, že nie každé formálne nenaplnenie procesného predpisu, či doslovné nedodržanie formálne predpísaného procesného postupu súdu dosahuje intenzitu porušenia práva na spravodlivý proces.

15.3. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/167/2012 z 28. mája 2013 uviedol: „Striktne nedodržanie postupu podľa § 118 ods. 2 OSP (teraz § 181 ods. 2 CSP - pozn. dovolacieho súdu) zo strany súdu (spočívajúce v neuvedení, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné a ktoré zostali sporné) možno hodnotiť len ako tzv. inú vadu konania, ktorou možno dovolanie v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) OSP odôvodniť. Existencia tejto vady sama osebe však nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f) OSP.“

15.4. Najvyšší súd v rozsudku sp. zn. 2Obdo/56/2020 aj s poukazom na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 16/2012 k postupu súdu prvej inštancie v rozpore s § 181 ods. 2 CSP uviedol, že „(...) V zásade platí, že postup súdu podľa § 181 ods. 2 CSP je pre strany sporu a ich zástupcov na základe uvedených úkonov predvídateľný a transparentný, avšak zároveň sa kladie väčší dôraz na zodpovednosť strany za jej vlastnú procesnú aktivitu a transparentné substancovanie skutkových tvrdení a dôkazných návrhov. (...) Ak samosudca citované zákonné ustanovenie nedodrží, nemá to žiaden priamy dosah na možnosť vylúčenia strany sporu z jej procesných práv, ktoré jej Civilný sporový poriadok priznáva. Porušenie citovaného ustanovenia teda žiadnym spôsobom nediskvalifikuje stranu sporu napr. v práve zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, v práve na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy a pod., čo napokon v prejednávanej veci vyplýva aj z obsahu zápisnice z pojednávania pred súdom prvej inštancie. Striktne nedodržanie postupu podľa § 181 ods. 2 CSP zo strany súdu, spočívajúce v neuvedení, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné a ktoré zostali sporné, možno hodnotiť len ako tzv. inú vadu konania, ktorá však sama osebe nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a nie je procesnou vadou konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, (...) cieľom § 181 ods. 2 CSP je zamerať procesnú aktivitu strán na skutočnosti, ktoré sú podľa posúdenia súdu sporné, teda viesť strany už počas konania k tomu, aby dokázali predvídať rozhodnutie súdu. Okrem toho je cieľom zrýchliť a zjednodušiť konanie tak, aby sa nevykonávali zbytočné dôkazy, ktoré súd nepovažuje za dôležité a nevenovala sa pozornosť bezdôvodným skutkovým tvrdeniam, ktoré sú podľa názoru súdu buď nesporné alebo právne bezvýznamné. Porušenie uvedeného ustanovenia však nelimituje stranu sporu pri realizácii jej procesných práv. Z judikatúry ÚS SR (sp. zn. IV. ÚS 16/2012) vyplýva, že súd až v samotnom rozhodnutí vo veci, a nie v rámci postupu podľa § 118 ods. 2 OSP, vyjadrí svoj definitívny právny názor týkajúci sa konkrétnej prejednávanej veci (porovnaj aj uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/3/2016 z 22. marca 2017, uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/211/2013).“

15.5. Ústavný súd vo veci sp. zn. II. ÚS 366/2018 odmietol ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, keď ani v ďalej uvedenom právnom závere Krajského súdu v Prešove nezistil porušenie namietaných práv: „Je pravdou, že prvoinštančný súd nepostupoval podľa § 181 ods. 2 CSP. Prvoinštančný súd neuviedol stranám sporu počas konania ... ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré súd považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nevykoná a taktiež neuviedol svoje predbežné právne posúdenie veci. Opomenutie aplikácie § 181 ods. 2 CSP vydaním rozhodnutia vo veci samej sa konvaliduje. V rozhodnutí o veci samej prvoinštančný súd svoje názory oznámil, a tým zhojil tento procesný nedostatok a prípadné odňatie práva na spravodlivý súdny proces stranám sporu. Preto tento dôvod odvolací súd nepovažuje za dôvod, pre ktorý by bolo potrebné napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie.“ (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/7/2017 z 23. januára 2018).

15.6. K vyššie uvedenému dovolací súd dodáva, že CSP v ustanovení § 181 ods. 2 v podstatných rysoch prevzal úpravu priebehu pojednávania po prednesoch strán podľa § 118 ods. 2 Občianskeho

súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení do 30. júna 2016. Podľa § 181 ods. 2 CSP, po úkonoch podľa odseku 1 súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci. To neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu. Ak samosudca toto zákonné ustanovenie nedodrží, nemá to žiaden priamy dosah na možnosť vylúčenia strany sporu z jej procesných práv, ktoré jej Civilný sporový poriadok priznáva. Porušenie citovaného ustanovenia teda žiadnym spôsobom nediskvalifikuje stranu sporu napr. v práve zúčastniť sa a pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, v práve na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy a pod.

15.7. Dovolací súd v súvislosti s posúdením absencie predbežného právneho posúdenia uvádza, že žalobcovi súd prvej inštancie doručil výzvu podľa § 138 CSP na späťvzatie návrhu na začatie konania, ktorý sa javil ako nedôvodný z dôvodu, že zmluva o budúcej zmluve z 19. marca 2020 sa javí pre rozpor so zákonom ako absolútne neplatná, z ktorej sa žalobca dozvedel o predbežnom právnom posúdení z ktorého vyplynul záver, že žalobe nie je možné vyhovieť, teda rozhodnúť tak, ako navrhoval žalobca.

15.8. Odvolací súd k porušeniu § 181 ods. 2 CSP uviedol „súd prvej inštancie výzvou z 25. 11. 2021 v zmysle § 138 CSP vyzval žalobcu na späťvzatie žaloby, keďže ju považoval za zjavne nedôvodnú. V tejto výzve tiež uviedol, že zmluvu o budúcej zmluve zo dňa 19. 03. 2020, predloženú žalobcom, považuje za absolútne neplatný právny úkon pre rozpor so zákonom. Svoje predbežné právne posúdenie teda súd uviedol už v písomnej výzve na späťvzatie žaloby. Ako vyplýva zo samotného odvolania, súd svoj predbežný názor uviedol opätovne bezprostredne pred otvorením pojednávania dňa 25. 08. 2022 (v rámci pokusu o zmierne riešenie sporu). Pokus o zmier pred otvorením pojednávania síce nie je formálne predbežným prejednaním sporu, avšak jeho účel je v zásade rovnaký - pokúsiť sa ukončiť spor bez pojednávania po tom, čo súd uvedie svoj názor na vec. Žalobca teda poznal právne posúdenie veci súdom, preto to, že súd neuviedol formálne právne posúdenie opätovne po otvorení pojednávania, nemožno považovať vo vzťahu k žalobcovi za nesprávny procesný postup (bod 5. rozhodnutia odvolacieho súdu). Skutočnosť, že súd na pojednávaní výslovne neuviedol, ktoré skutkové tvrdenia považuje za sporné a ktoré za nesporné, nepredstavuje taký vážny nesprávny procesný postup, že by ním došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP), pokiaľ skutkové posúdenie veci jednoznačne vyplynulo z dovtedajších písomných či ústnych vyjadrení súdu. V tomto prípade, ako už bolo uvedené vyššie, bolo žalobcovi z výzvy na späťvzatie žaloby aj z pokusu o zmier pred otvorením pojednávania zrejmé, že súd považuje žalobcom predloženú zmluvu o budúcej dohode o vyporiadaní BSM za neplatnú, a teda nie je potrebné ďalej zisťovať skutkový stav a vykonávať dokazovanie k skutkovým tvrdeniam strán" (bod 6. rozhodnutia odvolacieho súdu).

15.9. Zároveň sa žalobca o nosných záveroch, ktoré viedli k zamietnutiu žaloby dozvedel z rozsudku súdu prvej inštancie vyhlásenom na pojednávaní 25. augusta 2022 za prítomnosti žalobcu, jeho splnomocneného zástupcu a žalovanej a následne z odôvodnenia písomného vyhotovenia rozsudku, ktorý bol riadne doručený a proti ktorému podal opravný prostriedok (odvolanie). Dovolací súd tak zastáva názor, že žalobcom tvrdené opomenutie aplikácie § 181 ods. 2 CSP v prejednávanom prípade sa konvalidovalo (aj) vydaním rozhodnutia vo veci samej súdom prvej inštancie, v ktorom rozhodnutí súd oznámil svoje názory a tým zhojil tento procesný nedostatok.

15.10. Z uvedených dôvodov bolo potrebné námietku dovolateľa týkajúcu sa absencie vyslovenia sporných a nesporných skutočností a predbežného právneho názoru prvoinštančným súdom vyhodnotiť ako neopodstatnenú.

16. Dovolateľ tiež namietal nevykonanie listinných dôkazov, nevykonanie vylúchu žalovanej a porušenie povinnosti podľa § 182 CSP súdom prvej inštancie. V konkrétnostiach poukazoval na podstatné pochybenie v tom, že prvoinštančný súd neoboznánil strany sporu s listinami a s pripojeným spisom sp. zn. 7C/10/2020, teda dôkazy neboli vôbec vykonané v zmysle § 204 CSP.

16.1. Podľa § 204 CSP dôkaz listinou sa vykoná tak, že súd listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak ide o listinu, ktorej odpis bol strane sporu v priebehu konania doručený a ak listina alebo jej obsah neboli protistranou spochybnené.

16.2. Dôkaz listinou sa vykoná spravidla tak, že ju sudca pri pojednávaní prečíta alebo oboznámi jej obsah. Tieto spôsoby vykonávania dôkazu listinou však nie sú nutné v prípade, ak ide o listinu, ktorej odpis bol strane v priebehu konania doručený, a ak listina alebo jej obsah neboli protistranou

spochybnené. Ide o podmienky, ktoré musia byť splnené kumulatívne.

16.3. Odvolací súd k námietke neoboznámenej strán sporu s listinami a pripojeným spisom konštatoval, že jediným podkladom pre rozhodnutie súdu bola v tomto prípade samotná Zmluva o budúcej dohode o vyporiadaní BSM, ktorá bola obom stranám známa, preto ju nebolo potrebné oboznamovať (§ 204 CSP, časť za bodkočiarkou). Pre zamietavé rozhodnutie v zásade nebolo potrebné ani dokazovanie samotnou zmluvou, keďže právne posúdenie takejto zmluvy ako neplatnej bolo možné už na základe tvrdenia žalobcu o existencii a obsahu takejto zmluvy ako dôvodu pre ním požadované uloženie povinnosti žalovanej (bod 8. rozhodnutia odvolacieho súdu).

16.4. Keďže rozhodujúcou listinnou, od ktorej bol závislý uplatnený nárok žalobcu bola Zmluva o budúcej dohode o vyporiadaní BSM, pričom ide o listinu, ktorej odpis bol žalovanej v priebehu konania doručený (č. l. 36 rub), ktorá skutočnosť predpokladá, že sa s ňou oboznámila a listina alebo jej obsah nebola protistranou spochybnená, potom prvoinštančný súd nebol povinný dôkaz listinou vykonávať.

16.5. Vyššie uvedené závery možno subsumovať aj pod námietku neoboznámenej obsahom spisu sp. zn. 7C/10/2020, z ktorého bolo na danú vec relevantný rozsudok vo veci z 24. apríla 2020, právoplatný 05. júna 2020, ktorým došlo k zrušeniu bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu. Uvedené súdne rozhodnutie bolo žalovanej doručené (ako príloha spolu so žalobou), oboznámila sa s jeho obsahom, ktorý jej navyše už bol známy ako strane z konania sp. zn. 7C/10/2020.

16.6. Pokiaľ žalobca namietal, že v konaní neboli vykonané ním navrhnuté dôkazy - výsluch žalovanej, dovolací súd vo všeobecnosti uvádza, že kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou strán sporu, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná (porov. § 185 ods. 1 CSP). Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci súdu korigovať návrhy strán na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný.

16.7. Z ustálenej rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky zároveň vyplýva, že zásah do základného práva na súdnu ochranu či práva na spravodlivé súdne konanie by v tejto súvislosti bolo možné konštatovať len vtedy, ak by záver všeobecného súdu o nevykonaní účastníkom navrhovaného dôkazu bol zjavne neodôvodnený, chýbala by mu predchádzajúca racionálna úvaha konajúceho súdu vychádzajúca z priebehu konania a stavu dokazovania v jeho rámci, či vtedy, ak by nevykonaním navrhnutého dôkazu bol účastník postavený do podstatne nevýhodnejšej pozície ako druhá strana v konaní (I. ÚS 350/08).

16.8. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre prijatie záveru, že súdy nižších inšancií svojím postupom, keď nevykonali žalobcom navrhovaný dôkaz výsluchom žalovanej, zaťažili konanie procesnou vadou zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. V súvislosti s uvedeným záverom dovolací súd v prvom rade konštatuje, že síce prvoinštančný súd opomenul, ale odvolací súd z hľadiska odôvodňovania svojich rozhodnutí riadne splnil svoju povinnosť „uviesť prečo nevykonali ďalšie navrhnuté dôkazy". Odvolací súd uviedol, že nebolo potrebné žiadne ďalšie dokazovanie, a to ani dokazovanie výsluchom žalovanej, ktorého nevykonanie namietal žalobca v odvolaní. Akékoľvek vyjadrenie žalovanej a akékoľvek jej odpovede na prípadné otázky by nemohli nič zmeniť na právnom názore, že zmluva o budúcej dohode o vyporiadaní BSM je neplatná pre jej samotný obsah (pre obchádzanie zákona resp. pre rozpor s dobrými mravmi) [bod 7. rozhodnutia odvolacieho súdu].

17. Dovolateľ argumentoval, že došlo k porušeniu povinnosti podľa § 182 CSP v tom, že sudca vyzval na záverečné reči, avšak nevyzval na vyjadrenie k dokazovaniu a k právnej stránke veci.

17.1. Zo zápisnice o pojednávaní vyplýva, že podľa § 182 CSP súd vyzval strany, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci. Následne sa vyjadril splnomocnený zástupca žalobcu: „Odkazujem na naše vyjadrenie po právnej stránke zo dňa 07. 04. 2022 na strane 3 predposledný a posledný odsek, kde sa rieši právna otázka tejto záležitosti a tohto sa pridrižavam".

17.2. Vychádzajúc z uvedeného možno konštatovať, že uvedeným procesným postupom vyplývajúcim zo zápisnice o pojednávaní neboli porušené práva žalobcu, pretože strany sporu boli vyzvané na prednesenie záverečných rečí, pričom uvedené právo aj vykonali.

17.3. Pokiaľ sa odvolací súd uvedenou námietkou nezaoberal, so zreteľom na stabilizovanú judikatúru, odvolací súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania (stranou sporu), ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny

základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Z ust. § 220 ods. 2 CSP v spojení s § 393 ods. 2 CSP ani z práva na spravodlivý proces nemožno dovodiť povinnosť súdov vysporiadať sa s každou jednotlivou námietkou strany sporu.

17.4. Dovolací súd dodáva, že na pojednávaní prítomný advokát žalobcu ako úplne právnický vzdelaná osoba (čl. 11 ods. 2 a 3 CSP) si musel byť vedomý povinnosti súdu vyplývajúcej z ustanovenia § 182 CSP, aj preto dovolacia námietka postráda relevanciu.

18. Záverom dovolací súd považuje za potrebné pripomenúť, že právo na spravodlivý súdny proces sa týka konania súdov chápaného ako celok (toto právo je „výsledkové“). V súvislosti s tým najvyšší súd pripomína svoj záver vyjadrený už v judikáte R 13/1993, v zmysle ktorého „podmienka prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f) O. s. p. nie je splnená v prípade, že sa účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom pre časť konania do takej miery, že účastník následne mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania napr. tým, že mohol podať proti rozsudku, ktorý mu bol riadne doručený, odvolanie“. Tento záver je plne opodstatnený aj po 01. júli 2016 vo vzťahu k ustanoveniu § 420 písm. f) CSP. V danom prípade vo svojom riadnom opravnom prostriedku žalobca využil možnosť uplatniť svoj vplyv na konanie, a to vyjadrením sa nielen k vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia, ale aj k v dovolaní tvrdeným procesným vadám. V nadväznosti na uvedené dovolací súd tiež konštatuje, že obsah dovolacích námietok uvádzaných žalobcom v dovolaní je totožný s jeho odvolacími námietkami, pričom s týmito sa dostatočne v dôvodoch svojho rozhodnutia vysporiadal už odvolací súd.

19. Dovolateľ vytýkal rozsudkom nižších súdov nedostatok odôvodnenia, nezrozumiteľnosť, označil ich za zmätočné.

19.1. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10), či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

19.2. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Vzhľadom k tej skutočnosti, že odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 2 CSP, rozhodnutia oboch súdov nižších inštancií dovolací súd vyhodnotil v ich vzájomnej jednote a dospel k záveru, že odvolací súd rozhodujúci o opravnom prostriedku odvolateľa sa vysporiadal s právne relevantnou argumentáciou adekvátne a preskúmateľne, pričom je potrebné zvýrazniť, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberal tak vyhodnotením skutkového stavu ako aj právnymi závermi, na ktoré odkázal i odvolací súd.

19.3. Pokiaľ ide o dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, najvyšší súd poukazuje na to, že odvolací súd sa v jeho odôvodnení venoval odvolacím námietkam žalobcu. K námietke ohľadom odkladacej podmienky v zmluve, odvolací súd poukázal „ak žalobca v odvolaní namietal, že súd neuviedol, v ktorom ustanovení zmluvy mal nájsť odkladaciu podmienku, išlo o nepochopenie argumentácie súdu prvej inštancie. Ten v odôvodnení napadnutého rozsudku neuvádzal, že dohoda medzi žalobcom a žalovaným obsahuje odkladaciu podmienku, ale že dohoda o budúcej dohode o vyporiadaní BSM, uzavretá ešte počas existencie BSM, by bola v rozpore so zákonom aj v prípade, ak by bola uzatvorená s odkladacou podmienkou“ (bod 10. rozhodnutia odvolacieho súdu). Ďalej žalobca namietal nejasnosť pojmu „vynucovanie dohody“ zo strany súdu prvej inštancie v tom, že nie je založený na žiadnom dokazovaní ani na žiadnom právnom dôvode, k čomu odvolací súd uviedol „uzavretie dohody o budúcej dohode o vyporiadaní BSM ešte počas existencie BSM je možné považovať aj za rozporné s dobrými mravmi, keďže takáto dohoda umožňuje podmieňovanie súhlasu s dohodou o modifikácii BSM alebo so zrušením BSM (resp. podmieňovanie návrhu na zrušenie BSM) súhlasom druhej strany s konkrétnym spôsobom budúceho vyporiadania BSM. Takéto (hoci len potenciálne) vynucovanie súhlasu nie je v súlade s dobrými mravmi. Je však potrebné dodať, že toto kritérium je len podporné, podstatný je však rozpor predmetnej dohody o budúcej dohode o vyporiadaní BSM so

zákonom. Pre rozpor so zákonom je táto dohoda neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka" (bod 16. rozhodnutia odvolacieho súdu). K námietke nepreskúmateľnosti ohľadom nepravosti podpisu žalovanej, odvolací súd v kontexte nepotrebnosti ďalšieho dokazovania k skutkovým tvrdeniam strán, pretože predloženú zmluvu súd považoval za neplatnú, konštatoval, že pre prípad nepravosti podpisu žalovanej by síce išlo o neplatnú, ale skôr neexistujúcu zmluvu, pričom dôsledky k predmetu konania by boli rovnaké spočívali v zamietnutí žaloby, preto rozsudok súdu prvej inštancie nemožno považovať za prekvapivý (bod 6. rozhodnutia odvolacieho súdu).

19.4. V tejto súvislosti sa žalobca uvedenými námietkami nezameral na podstatu a ťažisko odôvodnenia rozsudkov nižších súdov. Dovolací súd akcentuje záver súdu prvej inštancie, že zmluva o budúcej zmluve je právny úkon, ktorý svojím obsahom a účelom odporuje ustanoveniam OZ a zároveň ich obchádza, konkrétne § 143a OZ a navyše sa prieči dobrým mravom, ktorým odporuje vynucovanie takejto dohody uzavretej v priebehu manželstva. Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, že uzavretie dohody/zmluvy o budúcej dohode o vyporiadaní BSM v čase, keď BSM nezaniklo ani nebolo zákonným spôsobom zrušené, je v rozpore so zákonom a aj s dobrými mravmi. Dal za pravdu žalobcovi v tom, že jeden právny úkon nemôže byť v rozpore s niektorým ustanovením zákona a súčasne toto ustanovenie obchádzať. Odvolací súd dospel k záveru, že dohoda/zmluva o budúcej dohode o vyporiadaní BSM uzavretá ešte počas existencie BSM je v priamom rozpore s ustanovením § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa vyporiadanie vykonáva až po zániku BSM („ak zanikne..."). Je zrejmé, že k zániku BSM môže dôjsť za zákonom stanovených podmienok aj počas trvania manželstva (tak ako tomu bolo aj v prípade žalobcu a žalovanej), avšak nie je možné vyporiadať také BSM, ktoré ešte nezaniklo. Dohoda o budúcom vyporiadaní, uzavretá ešte počas existencie BSM, je teda v rozpore s ustanovením § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka, avšak súčasne predstavuje obchádzanie zákonom ustanovených modifikácií BSM podľa § 143a ods. 1, ods. 2, § 146 ods. 2, § 148 ods. 1, ods. 2, § 148a ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že výpočet možných modifikácií BSM v § 143a Občianskeho zákonníka je taxatívny (tzv. numerus clausus), rovnako ako výpočet dôvodov zániku BSM v § 146 ods. 2, § 148 a § 148a ods. 2, ide o kogentné právne normy (t. j. také, od ktorých nie je možné sa odchýliť ani dohodou strán), v dôsledku čoho nie je prípustná žiadna iná dohoda medzi manželmi týkajúca sa majetku patriaceho do BSM. Kritérium rozporu dohody s dobrými mravmi považoval odvolací súd už len ako podporné (pozri bod 16. rozhodnutia odvolacieho súdu), podstatný bol rozpor predmetnej zmluvy o budúcej dohode o vyporiadaní BSM so zákonom.

19.5. Dovolací súd konštatuje, že odvolací súd sa zaoberal vyššie uvedenými argumentmi žalobcu, napriek tomu, že boli v konečnom dôsledku subsidiárnymi a druhoradými k postačujúcemu prioritnému záveru o nedovolenosti zmluvy o budúcej dohode o vyporiadaní BSM.

19.6. Z týchto dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že dovolateľ nedôvodne argumentoval, že rozsudok odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnený. Dovolací súd zároveň považuje rozhodnutia nižších súdov za náležité odôvodnené a preskúmateľné, nesvedčiace o ich arbitrárnosti. Sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 420 písm. f) CSP. Do práva na spravodlivý proces totiž nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

20. Napokon dovolateľ považoval za porušenie práva na spravodlivý proces interpretáciu zmluvy o budúcej zmluve ako neplatnej. Zároveň vytýkal odvolaciemu súdu, že neaplikoval možnosť čiastočného vyporiadania BSM.

20.1. Uvedené výhrady smerujú k namietaniu nesprávneho právneho posúdenia veci. V tejto súvislosti najvyšší súd uvádza, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi/strane v zásade neznemožňuje právnym posúdením. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne

posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci preto v zásade nezakladá vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP (viď aj R 24/2017).

21. Vzhľadom na uvedené dovolací súd uzatvára, že vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezistil, preto je dovolanie v tejto časti procesne neprípustné.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) a písm. b) CSP

22. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

23. V zmysle § 432 ods. 1 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Podľa § 432 ods. 2 CSP sa dovolací dôvod vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

24. Dovolací súd predovšetkým uvádza, že žalobca (kvalifikovane zastúpený advokátom) podal dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) a písm. b) CSP. K možnosti súbežného uplatnenia prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) a (zároveň) písm. b) CSP v zásade platí, že uplatnenie týchto dvoch dovolacích dôvodov naraz (t. j. dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP) sa bez ďalšieho z logiky veci vylučuje. Odvolací súd sa totiž nemôže odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu za súčasnej existencie stavu, keď rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

25. Žalobca poukazujúc na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a) CSP, namieta nesprávne právne posúdenie otázky „Či je možné zmluvu o budúcej zmluve uzavrieť aj v oblasti úpravy BSM, či už na modifikáciu BSM, alebo na budúce vyporiadanie BSM" pri posúdení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, pričom poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/42/2007, 2Cdo/274/2004, 4Cdo/149/1999, 1Cdo/180/2009, 1Obdo/23/2007 a 1Cdo/109/2004, nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 247/07. Podľa dovolateľa odvolací súd vyslovil nesprávny právny názor, že inštitút zmluvy o budúcej zmluve nie je použiteľný na oblasť BSM. Bol toho názoru, že tak ako je zmluva o budúcej zmluve použiteľná pri akomkoľvek inom type zmluvy, alebo pri zmluve nepomenovanej, tak je plne použiteľná aj na uzavretie predmetnej budúcej dohody o vyporiadaní BSM (bod 3.2.).

26. K uvedenej otázke odvolací súd konštatoval „doslovným výkladom ustanovenia § 50a Občianskeho zákonníka by síce bolo možné dospieť k záveru, že je možné uzavrieť v zásade akúkoľvek zmluvu o budúcej zmluve (ako to naznačoval žalobca v odvolaní), avšak výklad ustanovení zákona musí byť v súlade nielen s jeho slovným (doslovným) vyjadrením (jazykový výklad), ale každé ustanovenie treba vykladať v kontexte s ostatnými ustanoveniami (bod 14. rozhodnutia odvolacieho súdu). Zároveň odvolací súd podal výklad ustanovenia § 149 ods. 1 OZ, z ktorého vyplynul záver, že „Dohoda o budúcom vyporiadaní, uzavretá počas existencie BSM je v rozpore s týmto ustanovením" a súčasne konštatoval, že „zákon presne stanovuje, za akých okolností a podmienok je možné rozšíriť, zúžiť, inak modifikovať alebo zrušiť BSM (numerus clausus). Iné dohody o modifikácii alebo zrušení BSM, než sú upravené v ustanoveniach Občianskeho zákonníka (§ 143a ods. 1, ods. 2, § 146 ods. 2, § 148 ods. 1, ods. 2, § 148a ods. 2), nie je možné uzavrieť. Dohoda o budúcej dohode o vyporiadaní BSM, uzavretá počas existencie BSM, tento princíp (numerus clausus) obchádza, keďže umožňuje takú modifikáciu stále existujúceho BSM, akú zákon neustanovuje, teda predstavuje obchádzanie zákona (vyššie

uvedených ustanovení Občianskeho zákonníka , ktoré obsahujú taxatívny výpočet možných modifikácií BSM)".

27. Označený rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31. januára 2008 sp. zn. 5Cdo/ 42/2007) publikovaný v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 15/2009, judikoval: „Pokiaľ z výpisu z obchodného registra vyplýva určitý spôsob konania štatutárneho orgánu obchodnej spoločnosti, treba ho dodržať nielen pri uzatváraní kúpnej zmluvy, ale aj pri uzavretí zmluvy o budúcej zmluve (§ 50a Občianskeho zákonníka). Ak sa u obchodnej spoločnosti pre formu prejavu jej vôle v zmluve o prevode jej nehnuteľného majetku vyžadujú podpisy všetkých členov predstavenstva spoločnosti, takto ustanovenú formu prejavu treba dodržať nielen v samotnej kúpnej zmluve, ale aj v zmluve o budúcej zmluve (§ 50a Občianskeho zákonníka)".

27.1. V ďalšom rozsudku z 30. júna 2005 sp. zn. 2Cdo/274/2004 najvyšší súd posudzoval otázky súvisiace so sporom, v ktorom sa žalobcovia sa domáhali, aby súd žalovaným, ako predávajúcim, uložil povinnosť uzavrieť s nimi, ako kupujúcimi, kúpnu zmluvu.

27.2. Z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/146/1999 vyplýva právna veta platnosť zmluvy o budúcej zmluve je závislá od toho, či má zmluva o budúcej zmluve podstatné náležitosti zmluvy o budúcej zmluve v zmysle § 50a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ale aj od toho, či jej obsahom je aj dohoda o podstatných náležitostiach budúcej zmluvy do takej miery, že zmluvné strany dohodli aspoň spôsob určenia podstatných náležitostí budúcej zmluvy.

27.3. Z ďalšieho označeného rozsudku Najvyššieho súdu SR z 31. júla 2008 sp. zn. 1ObdoV/23/2007 vo vzťahu k Zmluve o uzavretí budúcej zmluvy a následkom jej porušenia právna veta znie: Porušenie povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy o budúcej zmluve má právne dôsledky len pre účastníkov tejto zmluvy. Ak dôjde k predaju veci inej osobe, ako tej, ktorá je uvedená v zmluve o budúcej zmluve, táto skutočnosť sama osebe nie je dôvodom neplatnosti kúpnej zmluvy podľa § 39 OZ . Teda, ak účastník zmluvy o budúcej zmluve prevedie vec, ktorej budúci prevod je obsahom tejto zmluvy, platnou zmluvou na tretiu osobu, zaniknú práva a povinnosti zo zmluvy o budúcej zmluve pre nemožnosť plnenia a na ich miesto nastupujú zodpovednostné vzťahy medzi účastníkmi zmluvy o budúcej zmluve.

27.4. V rozsudku Najvyššieho súdu SR z 23. novembra 2004 sp. zn. 1Cdo/109/2004 v podstatnom je konštatované, že je vylúčené, aby súd pri rozhodovaní o nahradení prejavu vôle (§ 161 ods. 3 OSP) neurčité, prípadne chýbajúce podstatné náležitosti budúcej zmluvy napravoval výkladom prejavu vôle účastníkov zmluvy o budúcej zmluve v zmysle § 35 OZ.

27.5. Napokon nálezom Ústavného súdu SR I. ÚS 242/2007 z 3. júla 2008 okrem iného došlo k zrušeniu rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/125/2006 z 28. mája 2007 a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie, pričom najvyšší súd sa v rozsudku o zamietnutí dovolania stotožnil so závermi krajského súdu týkajúcimi sa absencie prejavu vôle účastníkov odovzdať a prevziať predmet kúpy v Zmluve o budúcej kúpnej zmluve. V ďalšom konaní najvyšší súd uznesením z 27. februára 2009 sp. zn. 1Cdo/180/2009 rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie z dôvodu viazanosti vysloveným názorom ústavného súdu.

27.6. V súhrne možno uviesť, že v uvedených rozhodnutiach najvyšších súdnych autorít boli riešené odlišné skutkové a právne otázky. Žiadne z rozhodnutí neriešilo dovolateľom položenú otázku „Či je možné zmluvu o budúcej zmluve uzavrieť aj v oblasti úpravy BSM, či už na modifikáciu BSM, alebo na budúce vyporiadanie BSM".

28. Dovolací súd uvádza, že nastolená otázka nespĺňa kritériá stanovené pre prípustnú dovoláciu otázku v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP vo väzbe na § 432 ods. 2 CSP. Je tomu tak preto, že namietaným právnym posúdením veci sa odvolací súd neodklonil od uvedenej ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

29. Napriek uvedenému dovolací súd z podstaty nastolenej otázky (bod 3.2.), s prihliadnutím na kompletný obsah dovolania, možno abstrahovať pre účely meritórneho dovolacieho prieskumu z hľadiska kritérií v § 421 ods. 1 písm. b) CSP a § 432 ods. 1 a 2 CSP kľúčovú otázku od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, či v konkrétnych okolnostiach danej veci došlo k správne právnemu posúdeniu Zmluvy o budúcej dohode o vysporiadaní BSM uzavretej manželmi počas trvania BSM ako neplatnej pre rozpor so zákonom podľa

§ 39 Občianskeho zákonníka.

30. Pokiaľ dovolací súd v súvislosti s vyššie uvedenou právnou otázkou dospel k záveru o prípustnosti dovolania, ktorú v posudzovanom prípade je možné vyvodiť z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, tak v tejto súvislosti poukazuje na to, že aj Ústavný súd Slovenskej republiky zastáva názor, podľa ktorého pojem „otázka vyriešená“, ktorý používa ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b) CSP, treba správne vykladať ako „vyriešená ustálené“ (k uvedenému porovnaj nález sp. zn. I. ÚS 115/2020 zo 06. októbra 2020, ktorý bol publikovaný v Zbierke náleзов a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 33/2020).

30.1. Právnou úpravou dovolania v Civilnom sporovom poriadku sa sleduje nielen náprava nesprávností v individuálnom spore dovolateľa, ale tiež dosiahnutie cieľov významných z hľadiska celkového rozhodovania všeobecných súdov Slovenskej republiky. Účelom § 421 ods. 1 písm. b) CSP je dosiahnuť vyriešenie dosiaľ ešte nevyriešenej právnej otázky a prispieť k vytvoreniu ustálenej rozhodovacej praxe. Relevantnou právnou otázkou v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP je právna otázka, ktorá ešte nebola riešená dovolacími senátmi najvyššieho súdu, takže vo vzťahu k nej sa ani nemohla vytvoriť a ustáliť rozhodovacia prax dovolacieho súdu (porovnaj uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 150/2025 z 11. marca 2025).

31. V súvislosti s uvedenou právnou otázkou posúdenia Zmluvy o budúcej dohode o vyporiadaní BSM uzavretej počas trvania BSM ako neplatnej odvolací súd dospel k záveru, že je v rozpore s § 149 ods. 1 OZ podľa ktorého sa vyporiadanie vykoná až po zániku BSM („ak zanikne...“). K zániku BSM môže dôjsť za zákonom stanovených podmienok aj počas trvania manželstva (tak ako tomu bolo aj v prípade žalobcu a žalovanej), avšak nie je možné vyporiadať také BSM, ktoré ešte nezaniklo. Dovolací súd sa s uvedeným názorom odvolacieho súdu plne stotožňuje a uvádza nasledovné.

32. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnú normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

33. Podľa § 50a ods. 1 OZ účastníci sa môžu písomne zaviazat', že do dohodnutej doby uzavrujú zmluvu; musia sa však pritom dohodnúť o jej podstatných náležitostiach.

34. Podľa § 149 ods. 1 OZ ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150.

35. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

36. Podľa § 2 ods. 3 OZ účastníci občianskoprávných vzťahov si môžu vzájomné práva a povinnosti upraviť dohodou odchyľne od zákona, ak to zákon výslovne nezakazuje a ak z povahy ustanovení zákona nevyplýva, že sa od neho nemožno odchýliť.

37. Zo skutkových zistení vyplýva, že strany sporu uzavreli 04. mája 2005 manželstvo. Počas jeho trvania 19. marca 2020 kontraktovali Zmluvu o budúcej dohode o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov a vyporiadaní iných vzťahov medzi manželmi, v ktorej deklarovali, že ich BSM ku dňu uzavretia tejto zmluvy nebolo zrušené, ani inak nezaniklo (článok I.). Predmet budúcej dohody predstavoval záväzok zmluvných strán, že do 30 dní po zániku ich BSM uzavrujú dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov a vyporiadaní iných vzťahov medzi manželmi (ďalej len „dohoda o vyporiadaní BSM“), ktorou si vyporiadajú ich vzájomný majetok, ktorí nadobudli počas trvania ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov a vyriešia aj iné vzájomné vzťahy týkajúce sa majetku. Obsah budúcej dohody, ktorú sú strany povinné uzavrieť, je uvedený v článku III. tejto zmluvy o budúcej dohode. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza z 24. apríla 2020 sp. zn. 7C/10/2020 právoplatným 05. júna 2020 bolo zrušené BSM strán sporu podľa § 148a ods. 2 OZ. Žalobca sa

podanou žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť uzatvoriť dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov v znení uvedenom v žalobe.

37.1. Posudzovaná Zmluva o budúcej dohode o vyporiadaní BSM bola uzavretá počas trvania BSM manželov 19. marca 2020, k zrušeniu BSM došlo 05. júna 2020 právoplatným rozhodnutím Okresného súdu Prievidza sp. zn. 7C/10/2020.

38. Uzavretie manželstva je základnou podmienkou vzniku bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov zaniká zo zákona na základe existencie stanovenej právnej skutočnosti alebo na základe právoplatného rozhodnutia súdu o jeho zrušení. Zánik bezpodielového spoluvlastníctva manželov na základe dohody manželov alebo jednostranného právneho úkonu zákon neumožňuje.

Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov zaniká

A a) zánikom manželstva (§ 148 OZ) v dôsledku

- - smrti jedného z manželov, - - vyhlásením jedného z manželov za mŕtveho, - - právoplatným rozhodnutím súdu o rozvoze manželstva,

B b) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení bezpodielového spoluvlastníctva manželov (§ 148 ods. 2, § 148a ods. 2 OZ),

C c) vyhlásením konkurzu na majetok jedného z manželov (§ 53 ods. 1, § 167i ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii

a o zmene a doplnení niektorých zákonov),

d d) právoplatným výrokom súdu o prepadnutí majetku jedného z manželov e) v trestnom konaní (§ 59 ods. 3 Trestného zákona).

Zánik bezpodielového spoluvlastníctva manželov na základe inej právnej skutočnosti nie je prípustný.

39. Dovolací súd poukazuje na komentované znenie § 39 OZ, podľa ktorého právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom, nie je dovolený. Vo všeobecnosti však platí, že nie každý rozpor so zákonnou normou spôsobuje bez ďalšieho neplatnosť právneho úkonu. O rozpore so zákonom možno hovoriť v prípade rozporu s kogentnou normou, resp. porušenia povinnosti ustanovenej kogentnou normou. Avšak ani každý rozpor s kogentnou normou bez ďalšieho nespôsobuje neplatnosť právneho úkonu. Pred konštatovaním neplatnosti je potrebné konkrétnu normu, s ktorou je právny úkon v rozpore, interpretovať z hľadiska jej obsahu aj účelu. Rozpor so zákonom, jeho obchádzanie alebo rozpor s dobrými mravmi zakladajú absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Absolútna neplatnosť pritom nastáva aj v prípade, ak účastníci o rozpore nevedeli. Právny úkon sa považuje za absolútne neplatný ex tunc. Na absolútnu neplatnosť súd prihliada ex offio - Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol., Občiansky zákonník I, § 1-450. 2. vydanie, Komentár. Praha : C. H. Beck, 2019, 280 s. 282 s. 295 s.

40. Konštatovanie, že slobodne, vážne a určito urobený právny úkon je z dôvodu nedovolenosti absolútne neplatný, je vo svojej podstate hrubým zásahom do zmluvnej autonómie strán. Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu ČR je autonómia vôle a slobodného individuálneho konania garantovaná na ústavnej úrovni čl. 2 ods. 3 Listiny (napr. I. ÚS 564/04, I. ÚS 43/04, I. ÚS 167/04, I. ÚS 557/05, I. ÚS 670/02, I. ÚS 190/15, III. ÚS 882/16, III. ÚS 798/15, III. ÚS 3033/17, I. ÚS 34/17, II. ÚS 658/18). Identický záver možno postulovať podľa čl. 2 ods. 3 Ústavy SR. Zásah do zmluvnej autonómie je preto potrebné vykladať reštriktívne a ústavne konformne.

41. Po zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa vykoná jeho vyporiadanie. Vyporiadať možno iba zaniknuté bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, bezpodielové spoluvlastníctvo nemožno vyporiadať vopred ešte pred jeho zánikom. Podstata vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva spočíva v jeho likvidácii. Pod vyporiadaním bezpodielového spoluvlastníctva sa rozumie komplexné riešenie majetkových vzťahov medzi bývalými spoluvlastníkmi. Predmetom vyporiadania je všetko, čo do tohto spoluvlastníctva patrilo a čo existovalo ku dňu jeho zániku ako spoločný majetok. V ustanovení § 149 OZ sú upravené tri formy vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a to dohodou, súdnym rozhodnutím a zákonnou domnienkou vyporiadania. K vyporiadaniu môže dôjsť len niektorým z

uvedených spôsobov - Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol., Občiansky zákonník I, § 1-450. 2. vydanie, Komentár. Praha : C. H. Beck, 2019, 1191 s. 1192 s.

42. Dovolací súd dáva do pozornosti odbornú spisbu podľa ktorej Dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov možno platne uzavrieť až po zániku bezpodielového spoluvlastníctva. Uzavretie dohody pred zánikom bezpodielového spoluvlastníctva manželov nie je prípustné. Takáto dohoda by bola pre rozpor so zákonom absolútne neplatná (§ 39 OZ). Súdna prax možnosť uzavretia takýchto dohôd ešte pred zánikom bezpodielového spoluvlastníctva manželov odmietla (a to aj pre prípad, ak by takéto dohody boli uzavreté s odkladacou podmienkou nadobudnutia účinnosti až po zániku bezpodielového spoluvlastníctva), s poukazom na výslovné znenie zákonnej úpravy (§ 149 ods. 1 OZ), cieľ a zmysel vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, skutočnosť, že pred jeho zánikom nie je známy presný rozsah spoločného majetku, ako aj obavy z možného obchádzania zákona či vynucovania súhlasu od druhého manžela s rozvodom manželstva v takýchto prípadoch - Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol., Občiansky zákonník I, § 1-450. 2. vydanie, Komentár. Praha : C. H. Beck, 2019, 1194 s.

43. Uvedené teoretické východiská vzťahujúce sa na jednoznačnú neprípustnosť uzavretia dohody o vyporiadaní BSM pred zánikom BSM možno podľa dovolacieho súdu aplikovať aj na predmetnú Zmluvu o budúcej dohode o vyporiadaní BSM uzavretú pred zánikom BSM.

44. „Prvosledovou metódou výkladu a uplatnenia všeobecne záväzného právneho predpisu v materiálnom právnom štáte je metóda doslovného výkladu. Až tam a vtedy, kde a keď doslovným výkladom nemožno jednoznačne identifikovať subjekt, obsah alebo objekt právnej normy, sa v materiálnom právnom štáte možno odkloniť od doslovného výkladu a nejasnosť právnej úpravy odstraňovať prostredníctvom inej metódy výkladu.“ (Drgonec, J., Ústava Slovenskej republiky. Teória a prax. Bratislava : C. H. Beck, 2015. s. 131. a 133.).

45. Z gramatického hľadiska je nevyhnutné rešpektovať jazykový výklad ustanovenia § 149 ods. 1 OZ podľa ktorého vyporiadanie BSM sa vykoná, až po zániku BSM, teda vyporiadanie BSM nastupuje pro futuro po zániku BSM. Podmienkou vyporiadania BSM je jeho zánik. Inak povedané Občiansky zákonník upravuje možnosť vyporiadania BSM výlučne zaniknutého BSM a tým je zároveň neprípustné vyporiadanie BSM vopred pred jeho zánikom. Cieľom právnej normy § 149 ods. 1 OZ je vyporiadanie BSM, teda komplexné riešenie majetkových vzťahov medzi bývalými spoluvlastníkmi. Dôvodom pre jej kogentnosť je oprávnený záujem na usporiadaní všetkých majetkových vzťahov medzi manželmi, ktoré boli predmetom zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva a ochrana pred obchádzaním zákona (vyporiadanie BSM pred jeho zánikom). Ustanovenie § 149 ods. 1 OZ exaktne stanovuje kedy sa má vykonať vyporiadanie BSM a to po zániku BSM.

46. Ak v posudzovanom spore strany sporu uzavreli za trvania manželstva a za trvania BSM Zmluvu o budúcej dohode o vyporiadaní BSM, uzatvorili budúcu dohodu o veciach a majetkových hodnotách, ktoré v dobe uzavretia tvorí ich spoločné BSM. Nemali vedomosť a ani nemôžu poznať, čo bude tvoriť ich BSM ku dňu právoplatnosti rozsudku o zrušení BSM podľa § 148a ods. 2 OZ. Uzatváranie takejto dohody za trvania BSM pod podmienkou, že dôjde k zrušeniu BSM, by viedlo účastníkov takejto dohody k presvedčeniu, že vyporiadanie spoločných vecí a majetkových hodnôt je vyriešené bez zreteľa na ďalej trvajúce majetkové spoločenstvo a že predmetom dohody sú tie veci a majetkové hodnoty, ktoré boli spoločné v čase uzatvorenia dohody. Podľa názoru dovolacieho súdu iný výklad, rozširujúci možnosť Zmluvy o budúcej dohode o vyporiadaní BSM aj na vyporiadanie BSM pred zánikom BSM, je v rozpore s kogentnou úpravou ustanovenia § 149 ods. 1 OZ. Dovolateľ sa domáhal extenzívneho výkladu, v rozpore s obsahom interpretovaného ustanovenia § 149 ods. 1 OZ.

47. Dovolací súd prihliadol aj skutočnosť, že sankcia absolútnej neplatnosti je mimoriadnym závažným zásahom do právnych vzťahov subjektov a obmedzením ich zmluvnej voľnosti. V danom prípade došlo k porušeniu zákonnej normy § 149 ods. 1 OZ, ktorá síce sankciu pre právny úkon, ktorý je s touto normou v rozpore, nestanovuje (lex imperfecta), bolo však potrebné na základe výkladu dotknutého

ustanovenia posúdiť, či sa má aplikovať aj neplatnosť právneho úkonu podľa § 39 OZ. Použitý výklad v danej veci umožnil sankciu absolútnej neplatnosti, pretože to vyžadovali okolnosti daného prípadu. Právny názor, ktorý odvolací súd vo veci formuloval, nemožno spochybniť ani z hľadiska neprimeraného obmedzenia zmluvnej slobody a autonómie strán.

48. Dovolací súd zohľadňujúc konkrétne okolnosti danej veci potom v odpovedi na vyššie pomenovanú kľúčovú právnu otázku (bod 29.) uzatvára, že Zmluva o budúcej dohode o vyporiadaní BSM uzavretá manželmi počas trvania BSM, je v rozpore s § 149 ods. 1 OZ s právnym následkom absolútnej neplatnosti právneho úkonu podľa § 39 OZ.

49. Vzhľadom na vyššie uvedené a skutočnosť, že predmetná právna otázka bola kľúčová a od jej riešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími otázkami nastolenými v dovolaní ohľadom posúdenia (ne)platnosti predmetnej Zmluvy o budúcej dohode o vyporiadaní BSM aj z iných dôvodov (obchádzanie zákona, rozpor s dobrými mravmi). Odpovede dovolacieho súdu už nemohli mať vplyv na výsledok tohto konania. Z hľadiska posudzovania jednotlivých skutkových podstát § 39 OZ je potrebné hovoriť o postupnej subsidiarite. Ak je obsah alebo účel právneho úkonu v rozpore so zákonom, zakladá táto skutočnosť neplatnosť a nie je potrebné ďalej posudzovať, či zákon obchádza alebo či je v rozpore s dobrými mravmi - Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedláčko, F., Tomašovič, M. a kol., Občiansky zákonník I, § 1- 450. 2. vydanie, Komentár. Praha : C. H. Beck, 2019, 280 s.

49.1. Zároveň pokiaľ odvolací súd považoval zmluvu o budúcej dohode o vyporiadaní BSM aj za dohodu v smere modifikácie BSM a žalobca formuloval aj právne otázky v tomto kontexte (bod 3.3. otázky E/ až H/), dovolací súd ich nepovažoval vzhľadom na už zaujatý právny názor za zásadné, pretože rozhodnutie odvolacieho súdu bolo založené v prvom rade na závere neplatnosti Zmluvy o budúcej dohode o vyporiadaní pre rozpor so zákonom.

50. So zreteľom na vyššie uvedené dospel dovolací súd k záveru, že žalobcom podané dovolanie síce vyvolalo procesný účinok umožňujúci uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu, výsledok tohto dovolacieho prieskumu ale vedie k záveru, že jeho dovolanie nie je dôvodné - právne posúdenie žalobcom nastolenej právnej otázky odvolacím súdom (i súdom prvej inštancie) bolo správne. Keďže žalobca dovolaním napadol vecne správny rozsudok odvolacieho súdu, najvyšší súd jeho dovolanie ako nedôvodne podané podľa § 448 CSP zamietol.

51. Žalovaná bola v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešná (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol jej nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

52. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.